

ТОКСИЧНИ ВЪГЛИЩА: КАКВА Е СТОЙНОСТТА НА ЗДРАВНИТЕ ЩЕТИ, ПРИЧИНЕНИ ОТ СЛАБИТЕ ЕВРОПЕЙСКИ СТАНДАРТИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО НА ВЪЗДУХА

Май 2015

В момента разработваните в Европейския съюз (ЕС) нови стандарти за ограничаване на замърсяването на въздуха от въглищни електроцентрали могат да доведат до иначе предотвратимата загуба на 71 000 човешки живота между 2020 и в 2029 г., поради увеличен риск от сърдечен удар, рак на белите дробове и други заболявания, свързани със замърсяването на въздуха¹. До това заключение достигна съвместно изследване, проведено от „Грийнпийс“ и Европейското бюро по околна среда². Замърсяването от въглища може да причини стотици хиляди допълнителни случаи на сърдечносъдови или дихателни заболявания, като например хроничен бронхит и астма. Децата са особено уязвими.

Използвайки официални данни, новото изследване създава модел на здравните щети, които биха били причинени от предложените ограничения³ за отделяне на емисии в ЕС, и ги сравнява с ограниченията, създадени на основа „най-добри налични технологии“. Например, при предложените емисионни ограничения, замърсяването с живак от въглища има по-голямо въздействие върху менталното развитие на ембрионите, новородените бебета и малки деца, в сравнение с емисионните ограничения, които са резултат от „най-добрите налични технологии“. Отделянето на токсични емисии би довело до над 200 000 допълнителни случаи на остър бронхит при децата и сериозни случаи на пристъпи на астма. Като цяло рискът от замърсяване на въздуха се оценява на над 52 млрд. евро за период от 10 години, изчислено на базата на стойности, използвани от Европейската агенция по околна среда⁴.

Тези допълнителни загубени животи и заболявания – и последвалите от това разходи – могат да бъдат избегнати, ако ЕС се придържа към мандата си да задава стандарти, които са в синхрон с това, което „най-добрите налични технологии“, приложени в най-добре представящите се централи вече постигат в рамките на икономически конкурентни условия.

Здравен ефект	Разлика между предложените ограничения от ЕС и тези, базирани на най-добрите налични технологии	Единици
Смъртност (30 год. +)	71 200	Смъртни случаи
Смъртност (30 год. +)	772 800	Изгубени години
Детска смъртност (0-1 год.)	150	Смъртни случаи

Остър бронхит при деца на възраст м/у 6 и 12 години	204 500	Случаи
Хроничен бронхит (27 год. +)	60 600	Случаи
Приемане в болница поради	29 000	Приети болни
Приемане в болница поради	28 800	Приети за лечение
Дни със симптоми на астма (деца на възраст м/у 5 и 19 години)	2 160 200	Дни
Дни с ограничена дейност (всички възрасти)	83 484 800	Дни
Загубени работни дни (15-64 години)	23 222 700	Дни
Загуба на точки коефициент на интелигентност от живак	29 600	Точки коефициент на интелигентност
Общи загуби	52,45	Млрд. евро

Фиг. 1: Разлика между изчислените вреди върху здравето на баса предложените от ЕС стандарти и стандартите на база „най-добри налични технологии“ за периода 2020 - 2029. Източник: EMEP MSC-W, използвайки данни от Holland, Myllvirta & Schaible (2015).

ЛОБИСТИ НА ВЪГЛИЩНАТА ИНДУСТРИЯ ЗАВЛАДЯВАТ ПРОЦЕСА В ЕС

Европейският съюз в момента работи по обновяването на своите ограничения за отделяне на емисии във въздуха за големи индустриални инсталации, включително ТЕЦ-ове на черни и лигнитни въглища, като част от Европейската директива за индустриални емисии. Процесът, при който се разработват и решават новите стандарти, известен още като „Процесът от Севиля“, ще определи задължаващи цели за токсичните емисии на серен двуокис (SO₂), азотни оксиди (NO_x), живак (Hg) и фини прахови частици (PM_{2.5}), които ще са в сила през следващите десет години.

На 1-ви април тази година, експертният орган на ЕС – Европейското бюро за комплексно предотвратяване и контрол на околната среда, представи набор от предложени стандарти, които ще бъдат разгледани от работната група по-късно тази година, преди формалното им приемане в началото на 2016 г. През март „Грийнпийс“ публикува доклад „Как най-големите замърсители в Европа станаха своите собствени регулатори“, който показва, че предложените ограничения са по-слаби от съществуващите и в момента действащите ограничения в Китай, САЩ и Япония⁵.

ВРЕДИ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО ОТ ГОРЕНЕТО НА ВЪГЛИЩА

Замърсяването, свързано с въглищата, вече причинява сериозни щети върху здравето на европейците. Изследване, проведено от Униерситета в Щутгарт изчислява, че емисиите от въглищните централи само в Европейския съюз са отговорни за 22 300 преждевременни смъртни случаи през 2010⁶ г.

Излагането на токсичните фини прахови частици (PM2.5) е най-голямата здравна заплаха от екологичен характер в Европа, като увеличава риска от смърт, причинена от сърдечни заболявания, респираторни заболявания и рак на белите дробове, и скъсява продължителността на живот с от 6 до 12 месеца в повечето европейски страни. Фините прахови частици вече се определени като водеща причина за смъртни случаи причинени от рак от Световната здравна организация⁷. SO₂, NO_x и емисиите от прах от въглищните централи допринасят за излагането на фини прахови частици.

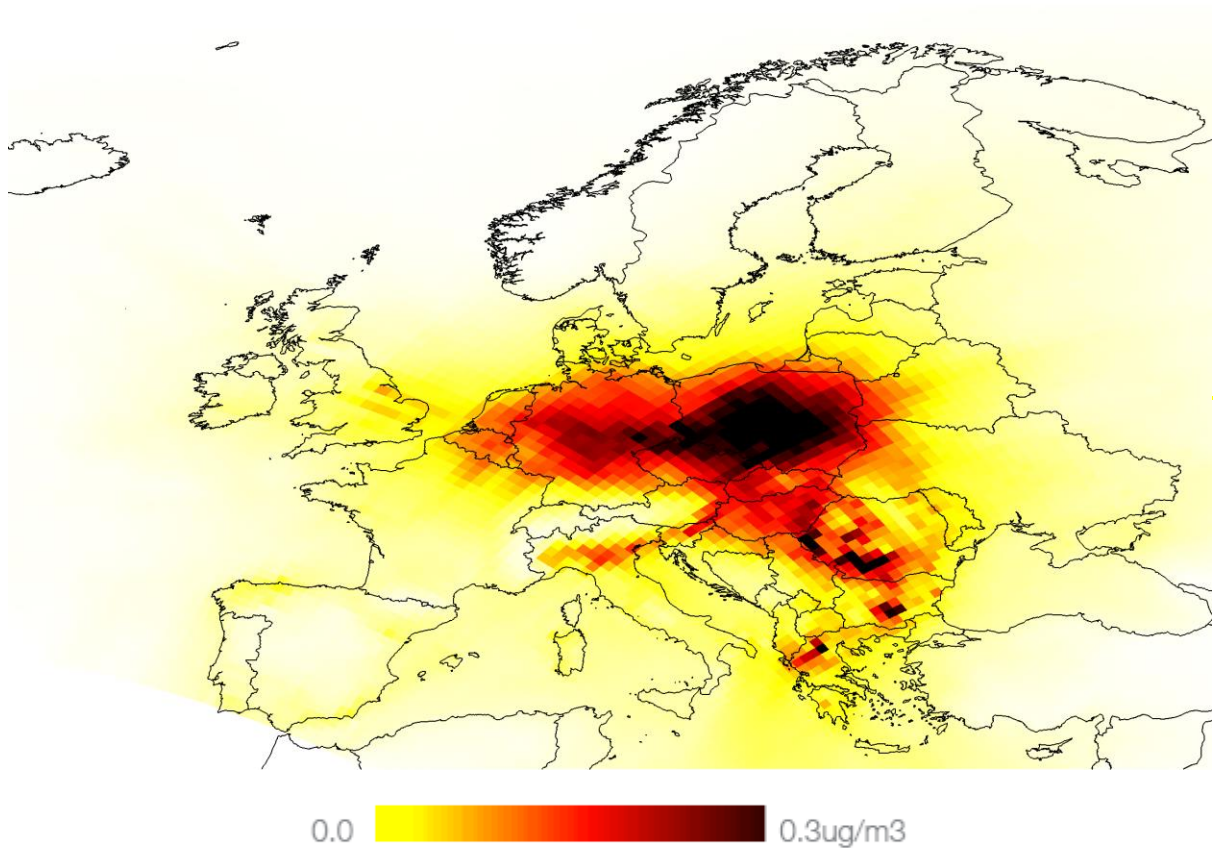
Друга замърсяване на въздуха, свързано с въглищата, идва от живака. Централите, които горят въглища, са най-големият източник на емисии от живак във въздуха на ЕС. Повече от 1,8 милиона деца са родени всяка година с нива на живак, по-високи от допустимите стойности, и 200 000 бебета⁸ са родени в ЕС всяка година с нива на живак, за които се знае, че са опасни за тяхното ментално и неврологично развитие⁹.

Докладът също така предупреди за това, че „Процесът от Севиля“ е завладян от представители на индустриите за изкопаеми горива, като по този начин показва навлизането на индустриални лобисти в правителствените делегации. От различните групи, които участват в разработването на новите стандарти, най-важната е Техническата работна група, която е председателствана от Европейското бюро за комплексно предотвратяване и контрол на околната среда.

Установихме, че Техническата работна група е доминирана от представители на енергийните индустрии, като общият брой представители, платени от енергийни компании, в държавните делегации е поне 46. Те са в допълнение на 137 формално регистрирани индустриални представители, участващи в процеса.

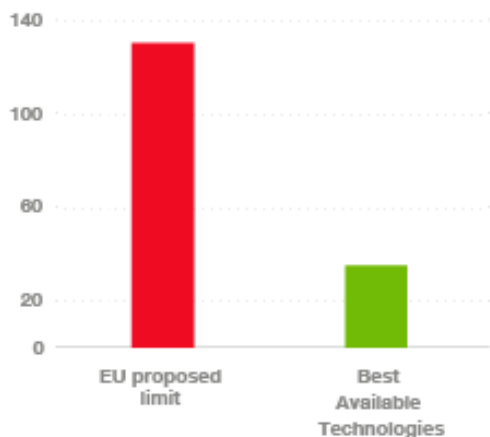
СТАНДАРТИ, КОИТО УСТРОЙВАТ ВЪГЛИЩНАТА ИНДУСТРИЯ

Според Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, най-достъпният начин за намаляване на смъртността, причинена от замърсяване на въздуха, е както инвестирането в технологии, които третират крайното замърсяване, така и в преминаването към по-чисти източници на енергия¹⁰. Стриктни ограничения върху замърсяването на въздуха от въглищните централи могат да доведат до използването на технологии, които да предотвратяват или намалят емисиите, като по този начин подобряват качеството на европейския въздух, спасят десетски хиляди човешки животи и подобряват здравето на стотици хиляди европейци.

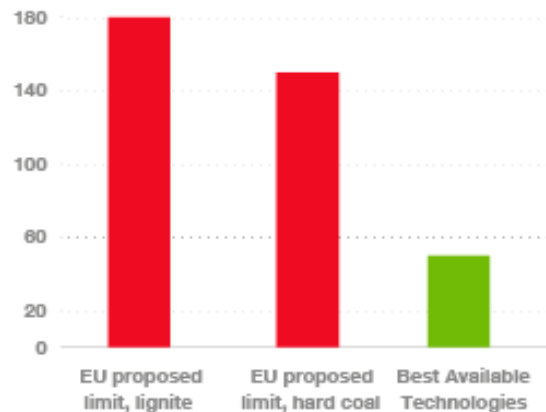

Фиг. 2: Разлика в концентрацията на PM2.5 в емисии от въглищни централи в резултат от емисионни ограничения на база „най-добри налични технологии“ и на база предложените от ЕС нови стандарти. Тъмно жълто, оранжево, червено и кафяво са районите, които ще бъдат най-силно потърпевши от слаби емисионни стандарти. Източник: Source: EMEP MSC-W, използвайки данни от the Holland, Myllvirta & Schaible (2015)

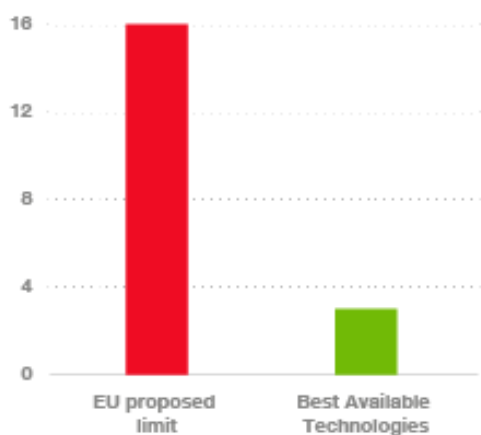
Предложените емисионни граници за SO₂, който е отговорен за около половината от преждевременни смъртни случаи в резултат от въглищните ТЕЦ, ще задържат емисиите на нива от 3 до 5 пъти по-високи, отколкото биха се постигнали с използването на „най-добрите налични технологии“. Предложените емисионни нива за живак са толкова слаби, че около 85% от европейските централи вече отговарят на изискванията и няма да им се налага да инвестират в модернизация.

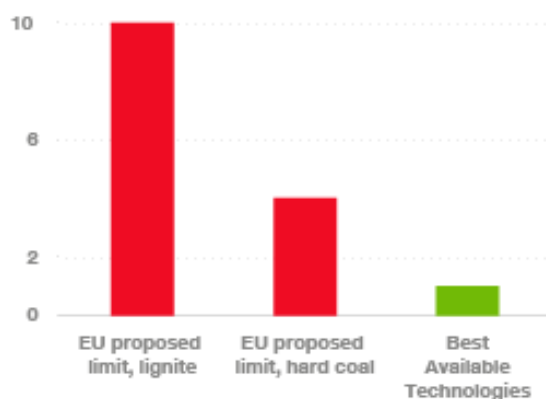
Серен диоксид (SO₂),

Азотни оксиди (NO_x)

Фини прахови частци (PM_{2.5}),

Живак (Hg)

Фиг. 3: Предложени от ЕС ограничения за емисии, замърсяващи въздуха, и стандарти, на база „най-добри налични технологии“. Източник:European IPPC Bureau proposal (1 April 2015) и Greenpeace.

Работният процес в ЕС не успява да вземе под внимание значителния отрицателен ефект и разходи, свързвани със слабите изисквания за замърсяване на въздуха, включително преждевременната смъртност и предотвратимите заболявания. Вместо това процесът избягва предлагането на емисионни ограничения, които ще изискват значителни инвестиции от операторите на централите. Всъщност, именно този процес води към предложените ограничения, които позволяват много централи да избегнат модернизация.

ВРЕМЕ Е ЕС ДА СЕ ВЗЕМЕ В РЪЦЕ

„Грийнпийс“ и Европейското бюро за опазване на околната среда призовават за реформа на процеса и гарантирането на стандарти, които да служат като мотор за подобряване на екологичното представяне. Министрите на околната среда от ЕС, депутати от националните парламенти, Европейската комисия и Европейския парламент трябва да се намесят в този процес, за да се гарантира че:

- Допустимите емисии са на база най-добре представящи се международни централи.
- Икономическите и социални разходи на обществото от замърсяването са взети изцяло под внимание.
- Навременното издаване на дефинициите за „най-добрите налични технологии“ и допустими нива на емисии за големи горивни инсталации не по-късно от януари 2016 г.
- Въвеждането на нива на допустими емисии от страните-членки на ЕС ще доведе до еднакво стриктни стандарти за всички централи. Стандартите трябва да са обвързващи и да не позволяват дерогации.
- Обвързващи, продължителни измервания на живак и други емисии за всички категории централи, за да се гарантира придържане към изискванията.
- Прозрачен и безпристрастен процес, който изключва персонал, платен от индустриите потърпевши от директивата за индустриални емисии в експертните делегации на страните-членки на ЕС.

Причиненото от въглища замърсяване води до непоправими щети към околната среда, здравето на хората и общностите по целия свят. Европейският съюз трябва да дава пример за излизане от въглищната зависимост като част от път към нисковъглеродна икономика и енергийна система изградена напълно върху възобновяеми източници.

ГРАФИК НА СЪБИТИЯТА ОКОЛО „ПРОЦЕСА ОТ СЕВИЛЯ“

- Юни, 2015: Техническата работна група (съставена от представители на правителствата, индустрията и обществени организации) дава своето мнение.
- Октомври 2015: Форум на тема „Директива за индустриални емисии“ (друга експертна група, съставена от представители на страните-членки, индустрията и НПО-та) дава своето мнение.
- Декември 2015: Държавният комитет на ЕС, председателстван от ЕК гласува на предложенията с квалифицирано мнозинство.
- Февруари 2016: Формално приемане на стандартите от Комисията и публикуването им в официалния журнал на ЕС.
- Януари 2016 to Януари 2020: Процес на национална имплементация (процесът е индивидуален за всяка страна-членка).
- Януари 2020: Краен срок за кандидатстване за нови изисквания за централи.

За повече информация:

Теодора Стоянова – „Грийнпийс“ – България, координатор кампания „Климат и енергия“:
0889521550

Бележки

1 Изследването оценява само въздействието, свързано с въздуха, и не включва цената на директното отделяне на опасни замърсители във водни басейни или други щети, причинени от дейността на въглищните централи

2 Докладът на „Грийнпийс“ и Европейското бюро по околна среда е достъпен на http://www.greenpeace.de/sites/www.greenpeace.de/files/publications/report_health_and_economic_implications_of_alternative_emission_limits_coal_plants_eu.pdf

Оценката е направена на база методология на Европейското бюро по околна среда от 2014. Данни за емисиите във въздуха от въглищни централи са от European Pollutant Release and Transfer Register (E-PRTR)

3 Емисионните граници се отнасят за горната граница на емисионните стандарти на база най-добри налични технологии

4 Разходите се оценяват на €5.98 млрд. на година, със стойности от 2005 г.

5 Greenpeace (April 2015), Smoke & Mirrors - How Europe's biggest polluters became their own regulators: <http://www.greenpeace.org/eu-unit/en/Publications/2015/Smoke-and-Mirrors-How-Europes-biggest-polluters-becametheir-own-regulators>.

6 University of Stuttgart research, commissioned by in Greenpeace (2013), Silent Killers: <http://www.greenpeace.org/international/en/publications/Campaign-reports/Climate-Reports/Silent-Killers/>

7 WHO (2013), Outdoor air pollution a leading environmental cause of cancer deaths: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/environment-and-health/urban-health/news/news/2013/10/outdoor-air-pollution-a-leading-environmental-cause-of-cancer-deaths>

8 WHO (2013), Outdoor air pollution a leading environmental cause of cancer deaths: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/environment-and-health/urban-health/news/news/2013/10/outdoor-air-pollution-a-leading-environmental-cause-of-cancer-deaths>

9 Environment Health (2013), Economic benefits of methylmercury exposure control in Europe: Monetary value of neurotoxicity prevention: <http://www.ehjournal.net/content/12/1/3/abstract>.

10 OECD (2012), OECD Environmental Outlook to 2050: The Consequences of Inaction, p.287: <http://www.oecd.org/environment/indicators-modelling-outlooks/oecdenvironmentaloutlookto2050theconsequencesofinaction.htm>